

Број/Број: 1/4-50- 1-66-35/05
Сарајево/Sarajevo, 07.06.2005. године

ЗАПИСНИК

са **35. сједнице** Комисије за финансије и буџет Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, која је одржана 07.06.2005. године, у времену од 10,00 до 11,30 сати.

Сједници су присуствовали чланови Комисије: Љиљана Милићевић, Ружа Сопта, Бериз Белкић, Фатима Лехо, Душанка Мајкић, Хазим Фелић и Марија Перкановић.

Сједници из оправданих разлога нису присуствовали Абдулах Накаш и Златко Лагумџија.

Сједници су присуствовали и гости: Јусуф Кумлић, Зекира Муратовић и Џенита Фочо из Министарства финансија и трезора БиХ, Анђелка Добриловић из Истраживачког центра ПСБиХ, те Драгица Хинић, секретар Комисије.

Сједницом је предједала Љиљана Милићевић.

За расправу на сједници предложен је следећи:

ДНЕВНИ РЕД

1. Верификовање Записника са 33. сједнице Комисије;
2. Информација о стању спољне задужености Босне и Херцеговине са 31.12.2004. године (Савјет министара БиХ);
3. Давање аутентичног тумачења:
 - а) Глава VI Закона о јавним набавкама БиХ на захтјев Јавне установе Центар за едукацију судија и тужилаца;
 - б) Члана 56. Закона о јавним набавкама БиХ на захтјев Правне службе Владе Брчко Дистрикта БиХ;
4. Текућа питања.

Дневни ред усвојен је једногласно.

Ад. - 1. Верификовање Записника са 33. сједнице Комисије

Записник са 33. сједнице чланови Комисије једногласно су верификовали.

Ад. - 2. Информација о стању спољне задужености Босне и Херцеговине са 31.12.2004. године (Савјет министара БиХ)

Јусуф Кумалић дао је уводне напомене о Информацији о стању спољне задужености Босне и Херцеговине са 31.12.2004. године. Истакнуо је да је спољни дуг фактор макроекономске стабилности једне земље и због тога има изузетан значај. Спољни дуг Босне и Херцеговине износи 31% бруто друштвеног производа (БДП) и тиме нашу земљу убраја у мање задужене земље, с обзиром да толеранција дуга обухвата до 60% по Директиви ЕУ. Потом је истакнуо структуру дугова по ентитетима, те задуженост према кредиторима, од којих су најзначајнији Свјетска банка, Паришки клуб, Лондонски клуб, ММФ и др. У вези с временским аспектом настанка дуга, истакнуо је да 50% чини стари

дуг, а 50% нови дуг. Осврнуо се и на анализу дуга у односу на валуту задужења, истакнувши да је тренутно долар у порасту у односу на евро. На крају је нагласио да ће у наредном периоду финансирати више бити комерцијални кредити, а све мање ће бити задуживања државе.

Бериз Белкић потом је поставио неколико питања у вези са задуживањем. Занимало га је објашњење значења процедуре разјашњења унутрашњег дуга које се налази у оквиру закључка број 2. Даље, табела 1. нејасна је, поготово у дијелу који говори о ентитетима као директним носиоцима обавеза, гдје се подаци математички не поклапају. Занимало га је и питање неискоришћених кредита, односно ко их и зашто није искористио.

Зекира Муратовић истакнула је да је укупно стање спољне задужености 3.977.000.000 КМ и обавеза враћања тог износа је на држави Босни и Херцеговини, док су за враћање преосталих 64 милиона задужени ентитети, што је у складу са законом по коме ентитети преузимају и враћају дуг. Стога се на овај начин жељела разграничити таква врста задужења. У том дијелу појашњен је директни и идиректни дуг, односно директно задужење ентитета и директно задужење државе. Потом се осврнула и на Закон о унутрашњем дугу ентитета, говорећи о структури унутрашњег дуга, нагласивши при томе да нису давали прецизне износе у том дијелу, јер ће они бити утврђени тек након тачне верификације.

Бериза Белкића занимао је појам умјерене задужености, као и питање изградње сопственог маханизма безбједности приликом задуживања, водећи рачуна о перспективама, коштању државе и сл. При томе треба подржати задуживање оних сектора који су у стању да врате кредитне. Принцип исплативости трошкова треба наглашавати увијек, он треба бити приоритетан у будуће, те треба сагледати ефекте који се постижу задуживањем.

Душанка Мајкић истакнула је да је задуженост по секторима урађена прегледно. Информација је добро конципирана, при чему се може видјети да је јавна буџетска потрошња највећа, а да је најмање улагано у привредне дјелатности. Занимало ју је да ли се при будућим планирањима може поправити тај размјер, нагласивши при томе да нека предузећа која су добијала кредитне немају потребу за њима јер су у стању да сама себе кредитирају, као што су, нпр., телекомуникациона предузећа. Стога предлаже већи ангажман Савјета министар БиХ у вези с тим у наредном периоду.

Љиљана Милићевић подржала је Информацију, истакнувши да охрабрује чињеница да су већа улагања у инфраструктуру, а да је најмања стопа раста код буџетске потрошње. Потом је предложила да се посебно из закључака који се налазе у Информацији, истакне закључак број 3, који би Комисија усвојила и у свом извјештају о овој информацији предложила Дому његово усвајање, чиме би се његов значај истакнуо и ојачао.

Марију Перкановић занимала је судбина враћања дуга од стране крајњег корисника, какве користи има држава од тих дугова, те у каквом стању су сада такве инвестиције и има ли промашених инвестиција.

Зекира Муратовић истакнула је да се приликом закључивања таквих споразума дефинише питање мјеста извршења дуга. Држава с ентитетом закључује споразум, а ентитет с крајњим корисником закључује уговор, при чему је држава гарант враћања дуга.

О питању враћања дуга, **Јусуф Кумалић** истакнуо је да у случају да корисник не може вратити дуг, прво га враћа општина, кантон, па ентитети, с обзиром да су они гаранти корисника који је добио та средства. У вези с неискоришћеним кредитима, истакнуо је примјер заобилазнице око Сарајева, чија је изградња тек сада почела.

Фатима Лехо истакнула је да је Информација јасна, да се БиХ мало задужила у односу на друге земље у транзицији, при чему нисмо имали много утицаја на област задуживања јер су даваоци кредита та средства усмјеравали гдје су они хтјели. Сматра да структуру старог дуга чине промашене инвестиције из бивше Југославије, а да бисмо промијенили старе односе приликом нових задуживања и побољшали уопште свој кредитни рејтинг,

неопходно је да остваримо политичку стабилност државе, а што јасно траже све међународне институције. При томе, БиХ још касни с неопходним реформама.

Ружа Сопта такође сматра да је Информација концизна. Посебно је апостофирала табелу 6, у којој је обрађена структуру дуга по корисницима у фусноти, а која је интересантна. Занимали су је ефекти кредита, како се крајњи корисници односе према тим кредитима, односно да ли их враћају ли не. Мисли да би у Информацији требало бити више података о томе, као и о питању имплементације добијених кредита. Такође, сматра да чињеница да БиХ није много задужена земља не значи и да је то добро, јер су кредити један од предуслова напретка једне земље.

Душанку Мајкић занимало је питање донаторских средстава које је БиХ добила, на шта је Џенита Фочо истакнула да се то питање разматра у Савјету министара БиХ и информација је у припреми. Душанку Мајкић занимала је и чињеница да БиХ добија нови CARDS пројекат за поправку кућа, а да средства из 2002. године за те намјене још нису искоришћена, јер су услови и процедуре за добијање тих средстава изузетно компликовани.

Фатима Лехо навела је да од ове године све донације морају бити евидентирани у буџету, а да је за период до 2005. године формирана Комисија за утврђивање трошења донаторских средстава.

Ружа Сопта је у том контексту навела да је у Парламентарној скупштини БиХ формирана комисија, сачињен програм активности, те упућени дописи свим релевантним институцијама, али до данас није било значајнијих ефеката. Потом је истакнула да је занима питање старог дуга, односно чињеница да је тај стари дуг у предузећима искњижен из почетног биланса, а сада неки судови врше наплату одређених потраживања по старом дугу који је искњижен.

Јусуф Кумалић истакнуо је да је ранији дуг лоциран на ентитете, тако је нпр. либијски дуг **припада** Федерацији БиХ, док је Зекира Муратовић навела да Информација не садржи кредите добијене у периоду 1992-1995, те ако је неки дуг настао у том периоду, може се регулисати посебним законом, односно пронаћи одговарајући механизам за рјешење тог питања.

Љиљана Милићевић нагласила је да је ово питање резултат нејасноћа и тумачења Закона о приватизацији, те би права адреса за његово рјешавање био Парламент ФБиХ. Навела је потом грешку у табели 3, гдје треба да стоји: "Развојна банка Савјета Европе". БиХ требала би усмјерити своје захтјеве према овој банци, с обзиром да ова банка располаже великим средствима и да нам је сугерисано да им предложимо одређене пројекте.

Након расправе, чланови Комисије примили су Информацију к знању, једногласно прихватили закључак број 3. из ове информације и предложили Дому његово усвајање, те упутили у даљњу парламентарну процедуру. **Закључак** је усвојен у сљедећем тексту: "Стратегију спољног задуживања треба конзистентно заснивати на расту БДП-а и развојним потребама земље, водећи рачуна о импликацијама дуга на макроекономска и платнобилансна кретања, те је у том смислу потребно обезбиједити:

- a) да већина спољног задуживања буде искључиво под повољним условима, посебно у првом дијелу средњорочја;
- b) да се ограничени ниво комерцијалног задуживања ангажује искључиво у секторима који их могу отплаћивати (као нпр. телеком, енергетика) и то у другој половини средњорочја;
- c) да се задуживање усмјери на приоритете подстицаја развоја и економског раста земље;
- d) да се смањи узимање кредита у сврху буџетске подршке, а повећа задуживање ради подршке бржем развоју приватног сектора;
- e) да се избјегава задуживање по основу пружања техничке помоћи која треба да се обезбиједи помоћу грант средстава."

Ад. - 3. Давање аутентичног тумачења:

- а) Главе VI Закона о јавним набавкама БиХ на захтјев Јавне установе Центар за едукацију судија и тужилаца;
- б) Члана 56. Закона о јавним набавкама БиХ на захтјев Правне службе Владе Брчко Дистрикта БиХ

Ценита Фочо укратко је образложила мишљење Савјета министара БиХ о тумачењу Главе VI Закона о јавним набавкама БиХ, које је тражила Јавна установа Центар за едукацију судија и тужилаца, као и мишљење о тумачењу члана 56. наведеног закона, а на захтјев Правне службе Владе Брчко Дистрикта БиХ.

Бериз Белкић потом је нагласио да је наведене захтјеве и тумачење разматрала Уставно-правна комисија те усвојила мишљење да су наведене норме у потпуности јасне, те да нема потребе за додатним тумачењем. Достављена мишљења Савјета министара више описно појашњавају постојеће норме него што их тумаче. У овакву ситуацију долази се најчешће из ралога што предлагачи закона у фази његовог усвајања не допуштају готово никакве исправке којим би се исправљала могућност различитог тумачења. У сваком случају, ово питање више није актуелно јер су донесени потребни прописи.

Након расправе, чланови Комисије једногласно су прихватили предложена мишљења Савјета министара БиХ о тумачењу наведених правних норми и упутили их у даљњу процедуру.

Ад. - 4. Текућа питања

Љиљана Милићевић информисала је чланове Комисије о предстојећој посјети представника Ревизијске канцеларије Шведске, који ће посјетити ревизијске канцеларије БиХ и ентитета, те извршити контролу наставка њиховог даљњег рада. Нагласила је, такође, да је 19.05.2005. године обавила разговор с два спољна консултанта наведене канцеларије, који су том приликом истакнули да пројекат улази у другу фазу, која се бави питањем ревизије учинка. У том смислу, шведска ревизијска канцеларија у БиХ организоваће једнодневни семинар о овој теми, и то 21.06.2005. године. Семинару би требали присуствовати чланови комисија за финансије и буџет парламената државе и ентитета, представници канцеларија за ревизију БиХ и ентитета, те други значајни чиниоци у овој области. Трошкове семинара сносиће организатор.

Након краће расправе одлучено је да овом семинару присуствују Ружа Сопта, Фатима Лехо и Хазим Фелић, с обзиром да су остали чланови Комисије већ имали испланиране обавезе.

Записник сачинила
Драгица Хинић

Предсједавајући Комисије
Љиљана Милићевић

